

зберігся. Після Другої світової війни споруду відремонтовано, декор будинку знято та знову перебудовано внутрішні приміщення. До 1955 р. у приміщенні знаходилося управління геологічної розвідки, що займалося дослідженням покладів кам'яного вугілля на Волині. У 1955 р. в будівлі було розміщено медичне училище, яке бере початок своєї діяльності 4 жовтня 1944 року.

Висновки. Історична трансформація будинку Кронштейнів мотивує нову генерацію лучан вивчати історію міста, досліджувати артефакти, аналізувати минуле, щоб розуміти теперішнє та перспективи стратегії розвитку майбутніх наукових розвідок.

Список використаних джерел

1. В.Пясецький, Ф.Мандзюк. Вулиці і майдани Луцька. Луцьк, 2005. 400 с.
2. Державний архів Волинської області (ДАВО) - Фонд 3, опис 1, спр. 13 Заяви жителів Луцька про встановлення права власності на нерухоме майно і про відвід земельних ділянок під забудову 1880-1908.
3. В. Пясецький. Пройдімося давнім Луцьком. Луцьк, Твердиня. 2012. 188 с.
4. Котис О. Марку, ти не правий. Хроніки Любарта. 29.11.2018. URL: <https://www.hroniky.com/articles/view/366-marku-ty-ne-pravyi-iak-lutskyi-mazhor-spaskudyv-misto>

добувачка освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» **АННА БАРЧУК**,
КЗВО «Волинський медичний інститут»
Науковий керівник:
ТЕТЯНА ВОЛОЩУК

ФАРМАКОГНОСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ДИВИНИ ЗВИЧАЙНОЇ

Актуальність дослідження. Актуальність застосування лікарської рослинної сировини за останні роки значно зростає. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я близько 80% жителів нашої планети використовують лікарські рослини, біологічно-активні добавки рослинного походження для лікування та профілактики різних недугів. Понад 52 тис. видів рослин використовуються як лікарські [1]. Причини широкого використання терапевтичних препаратів рослинного походження включають їх низьку вартість, легку доступність і низьку частоту побічних ефектів порівняно з синтетичними фармацевтичними препаратами. Сучасна Державна Фармакопея України містить більше 350 монографій на «Лікарську рослинну сировину та лікарські рослинні препарати».

Дивина звичайна здавна відома у народній медицині. Нині існує багато фітопрепаратів, до складу яких входить дивина звичайна. Незважаючи на широке застосування цієї лікарської рослини в медицині, наукових досліджень про неї досить мало. На даний момент відсутня монографія про дивину звичайну в Державній Фармакопеї України, тому сировина є неофіційною.

Мета дослідження. Дослідження спрямоване на вивчення фармакологічних властивостей дивини звичайної, а також на підкреслення важливості подальших досліджень з метою створення лікарських препаратів на її основі. Це робить дослідження дивини звичайної вкрай актуальним, оскільки воно може розкрити нові можливості та потенційні користі для медичної та фармацевтичної практики.

Методи дослідження. У даному дослідженні були використані теоретичний аналіз та систематизація наукових джерел, узагальнення результатів при вивченні властивостей *Verbascum thapsus* L.

Результати та їх обговорення. Згідно морфологічного опису, дивина звичайна (*Verbascum thapsus* L.) з родини Scrophulariaceae - дворічна трав'яниста рослина. Заготовляють лікарську рослинну сировину – квітки дивини (*Verbasci flos*). Стебло просте прямостояче, до 120 см завдовжки, вгорі стебла листки стають сидячими, з яйцеподібною

пластинкою. Квіти двостатеві, неправильні, жовті, зібрані пучками по 2-5 у густе колосоподібне суцвіття або у колосоподібну китицю. Оцвітина подвійна, п'ятичленна, чашолистки ланцетоподібні, віночок колесоподібний, блідо-жовтого, жовтого або коричневого кольору. Віночок має лікоподібну форму, діаметр близько 20 мм та складається із 5 дещо нерівних пелюсток. Пелюстки густо опушені на зовнішній поверхні, голі на внутрішній поверхні, з тонкою сіткою світло-коричневих жилок. Плід – коробочка епілептичної форми. Цвіте у червні-липні, плодоносить восени, у вересні-жовтні. Дивина звичайна поширена майже всюди у світі. Поширена у Австралії, Азії, Північній та Південній Америці, Європі. Роста дивина звичайна (*Verbascum thapsus* L.) майже по всій території України, і чисельність видів дивини тут складає до 18 представників, серед яких найбільш поширені також дивина лікарська (*Verbascum phlomoides*), дивина густоквіткова (*Verbascum thapsiphorme*) та дивина скіпетроподібна (*Verbascum densiflorum*).

Згідно фітохімічного аналізу квітки дивини (*Verbasci fillos*) містять слизові речовини (у віночках міститься до 3% слизу), іридоїди (глікозид аукубін), флавоноїди (гесперидин), стероїдні та тритерпенові сапоніни, камеді, каротиноїди (α -кроцетин і β -каротин), кумарини, алкалоїди, дубильні речовини, фенолкабонові кислоти та жирні кислоти, залишки ефірних олій, макро- (калій, кальцій, манган, ферум) та мікроелементи (магній, купрум, цинк, молібден, хром, селен та ін.), дубильні речовини, аскорбінову кислоту [3].

Verbascum thapsus (дивина звичайна) застосовується в багатьох країнах Європи при запаленні верхніх дихальних шляхів, трахеїту, бронхіту, кашлюку, грипу, застуді, бронхіальної астми; завдяки вмісту сапонінів дивина також виявляє антибактеріальну активність – пригнічує ріст *Klebsiella pneumoniae*, *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa* та *Staphylococcus aureus*; завдяки вмісту флавоноїдів та сапонінів може сприяти зменшенню в'язкості мокротиння, покращенню мукоциліарного кліренсу, проявляти протизапальний та бронхоспазмолітичний ефекти; має протівірусну дію щодо вірусів грипу А та В, а також вірусу простого герпесу [2].

На даний момент на фармацевтичному ринку України існує чимало біологічно активних добавок, до складу яких входить *Verbascum thapsus* і які рекомендовані до застосування при запаленнях навколоносових пазух (синуситах), слизової оболонки верхніх дихальних шляхів, бронхітах та при повторних застудах, для підвищення імунітету.

Висновки. Дослідження властивостей дивини звичайної (*Verbascum thapsus* L.) підкреслюють її потенціал у медицині та фармації. Місце зростання свідчить про доступність рослинної сировини, а виявлення нових біологічно активних сполук у цій рослині відкриває нові перспективи для розробки лікарських засобів та продуктів, які можуть бути корисними для людського здоров'я. Отже, *Verbascum thapsus* L є перспективною лікарською рослиною для подальшого фітохімічного дослідження та для з'ясування можливості використання сировини цієї рослини у медицині.

Список використаних джерел

1. Паляничко Н. І., Ольхович С. Я., Крохтяк О. В. Сучасний стан виробництва лікарської рослинної сировини в Україні. Збалансоване природокористування. № 2/2019. С. 81-87.
2. AS. Lone, KC. Ravindran, P Jeandet, Evaluation of Antimicrobial activity and Bioactive compound analysis of *Verbascum thapsus* L. A folklore medicinal plant.
3. А.А. Волошина, В.С. Кисличенко, І.О. Журавель, Н.Є. Бурда, Попереднє фітохімічне вивчення квіток, листя та стебел дивини звичайної. Здобутки та перспективи розвитку фармацевтичної та медичної галузі в сучасному світі : мат. II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів, Луганськ, 29 березня 2012 р. Луганськ, 2012. С. 80-81.

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

Днів студентської науки-2024 у рамках II Міжнародної науково-практичної конференції

«ЛІКАРІ ТА МЕДСЕСТРИНСТВО: ТРАНСФОРМАЦІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОСТВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ»

17 травня 2024 року

Друкується в авторській редакції

Редакція, видавець і виготовлювач –
КЗВО «Волинський медичний інститут»
(м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 2, тел. (0332) 72-36-55).